

СОЦІАЛЬНІ ТА ПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ
обв'язкова

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	магістр
<i>Спеціальність:</i>	053 Психологія
<i>Рік підготовки:</i>	1
<i>Семестр викладання:</i>	1 ій (осінній)
<i>Кількість кредитів ЕКТС:</i>	3,5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	іспит

Автор курсу та лектор:

д.психол.н., проф., Гарькавець Сергій лексійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Професор кафедри психології та соціології

посада

sharkavets@gmail.com

+38-050-366-57-99

електронна адреса

Вайбер за
номером

згідно з графіком
консультацій

телефон

месенджер

консультації

*Викладач практичних занять:**

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Наведені в курсі матеріали спрямовані на формування у студентів знань і навичок з сфери конфліктології, психології та соціології конфлікту, що спроможні забезпечити необхідний рівень підготовки для професіональної превенції, подолання та конструктивного розв'язання соціальних і політичних конфліктів. У курсі вивчаються особливості виникнення, протікання, стадії проходження соціальних і політичних конфліктів та їхне ефективне вирішення.

Курс може бути корисним студентам за спеціальностями «Політологія», «Педагогіка», «Право», а також майбутнім економістам і менеджерам, що планують працевлаштування в установах та організаціях, діяльність яких пов'язана з гуманітарною сферою.

Результати навчання:

Знати: теоретико-методологічні та практичні аспекти вивчення та дослідження соціальних конфліктів; соціально-психологічний зміст соціальних конфліктів, причини, механізми та умови, які їх породжують; соціально-психологічні особливості розв'язання та протікання політичних конфліктів; типологію соціальних конфліктів.

Вміти: відрізняти різні типи соціальних конфліктів, розуміти їх особливості та причини, які їх породжують; класифікувати типи соціальних конфліктів; робити висновки щодо детермінації та мотивації соціальних і політичних конфліктів; розуміти психологічні особливості суб'єктів політики, які приймають участь у конфліктній взаємодії; використовувати психологічні знання при консультації суб'єктів конфліктної взаємодії; проводити соціально-психологічну роботу з профілактики та розв'язання політичних конфліктів.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та наукові уявлення з курсів «Соціальна психологія», «Політична психологія», «Психологія спілкування», а також практики проведення медіації та примирення суб'єктів конфліктної взаємодії.

Мета курсу (набуті компетентності)

Унаслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Здатність до усвідомлення функцій конфліктів у суспільстві, ролі соціальних та політичних конфліктів у соціумі, розуміння їхньої детермінації, умов виникнення та механізмів зв'язування, виокремлення їхньої позитивної функції.

2. Здатність до комунікативної безконфліктної взаємодії, вміння досягати взаємопорозуміння та доброзичливого ставлення до опонентів, толерантного ставлення до відмінної від власної точки зору, досягати порозуміння з опонентами.

3. Здатність описати, класифікувати та змоделювати широке коло соціальних і політичних об'єктів, процесів та умов, що ґрунтуються на глибокому знанні та розумінні гуманітарних теорій та практик, а також базових знаннях суміжних наук.

4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Типологія соціальних конфліктів.	2/0/2	Поняття соціального конфлікту. Причини виникнення та розвиток соціальних конфліктів	Участь в обговоренні Тести
2.	Стадії розвитку та основні функції соціального конфлікту.	2/0/2	Причини, умови та механізми, що породжують соціальні конфлікти. Структура соціального конфлікту.	Участь в обговоренні Тести
3.	Політичний конфлікт як різновид соціального конфлікту, його динаміка та структура.	2/0/2	Детермінація політичного конфлікту. Структура та динаміка політичного конфлікту	Участь в обговоренні Тести
4.	Причини виникнення та основні види політичного конфлікту.	2/0/2	Види політичних конфліктів. Детермінація конфліктної взаємодії у політичному процесі.	Участь в обговоренні Тести
5.	Особливості врегулювання соціальних конфліктів.	2/0/2	Особливості подолання соціальних конфліктів. Запобігання негативним наслідкам соціальних конфліктів шляхом посередництва (медіації).	Участь в обговоренні Тести
6.	Стратегії поведінки суб'єктів діяльності в конфліктних ситуаціях.	2/0/2	Типології конфліктних стратегій. Стратегії поведінки суб'єктів політики у конфліктній взаємодії.	Участь в обговоренні Тести
7.	Специфіка подолання політичних конфліктів.	2/0/2	Практика подолання політичного конфлікту. Робота психолога у сфері політичної конфліктології.	Участь в обговоренні Тести

Рекомендована література:

1. Винославська О. В. Людські стосунки : навч. посібник. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". К. : Центр навч. літ., 2006. 142 с.
2. Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення: навчально-методичний посібник. Харків: Друкарня Мадрид, 2020. 91 с.
3. Гарькавець С. О. Соціальні конфлікти: словник-довідник. Сєвєродонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. 120 с.
4. Джелалі В. О., Джелалі О. В. Психологія вирішення конфліктів : навч. посібник. К.; Харків : Р.И.Ф., 2006. 318 с.
5. Конфлікти у суспільній діяльності / Г. В. Ложкін, С. В. Сьомін, Т. В. Петровська, О. О. Кисельова. К. : Знанie, 1997.
6. Ложкин Г. В., Пов'якель Г. В. Практическая психология конфликта. К. : Знанie, 2000.
7. Практика медіації: словник-довідник / уклад. С. О. Гарькавець, Л. П. Волченко. Лисичанськ: ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2019. 128 с.

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Соціальні та політичні конфлікти» (для студентів, які навчаються за спеціальністю «Психологія») / Уклад. С. О. Гар'явець. Сєвєродонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 17 с.

2. Сайт системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти та завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	10 (по 0,72 балів за 1 ЛК)
Практичні заняття	28 (7 практичних по 4 бали за 1 ПК)
Самостійна робота (контрольні роботи, реферати, есе, презентації, опрацювання наукової літератури тощо)	32
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		зараховано
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна добросередньоть:

Під час виконання завдань здобувач вищої освіти має дотримуватись політики академічної добросередньоть. Дотримання академічної добросередньоть за курсом ґрунтуються на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного plagiatu. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Особистісна думка має бути викладена при поєднанні прояву вищої культури розуміння матеріалу та свідомості особистості з повним

дотриманням авторського права. До основних вимог за курсом віднесено: посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Перевірка текстів на унікальність здійснюється з використанням програмних засобів UNICHEK та Antiplagiarism.net

Перезарахування кредитів:

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу здобувачу можуть бути перезараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Поведінка в аудиторії:

1. Здобувачі вищої освіти користуються у суспільстві всіма правами самостійних, дорослих людей, а тому мають виконувати всі правила внутрішнього розпорядку, що існують у Східноукраїнському національному університеті ім. В. Даля.

2. Основний вид діяльності здобувачів вищої освіти — навчання. Студентство в аудиторії є транслятором загальних норм культури поведінки: інтелігентність, точність, дисциплінованість, акуратність, відповідальність, тощо.

3. Здобувачі вищої освіти обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.